

15. jan. 1845

FAKTA

Dato:

15. jan. 1845

Sidetæl:

Dagbog D, side 4-5

Dagbogens placering:

Den Hirschsprungske Samling

Trykt udgave:

Jesper Svenningsen (red.): Seks år af
et liv. Johan Thomas Lundbye –

Dagbøger om tro, skæbne, kunst og
kærlighed, København 2018, s. 246-
248

TRANSSKRIFTION

15 Januar 1845

Nordisk Høitid. Ruus. Radering

I Mandags 13 Jan holdt Studenterforeningen her den store nordisk Høitid, som efter Opfordring fra Kristiania paa samme Tid feiredes der, i Upsala og Lund. Skovgaard, Frølich og jeg havde paataget os at decorere Salen paa Skydebanen med Billeder af de nordiske Guder,¹ som, med Undtagelse af Loke, alle componeredes af Frølich. Loke udførte Skovgaard efter sin egen Idee om ham. Det var et lystigt Arbeide; vi begyndte i Thorsdags Kl. 11, og vare færdige Søndag Aften Kl 12 med 11 store Kartoner. Guderne vare i overnaturlig Størrelse, alle siddende. Frølich gjorde gjerne Udkastet og udførte Hovederne, og naar han da havde arbeidet sig træt, tog en 5• anden fat, under Sang og Lystighed gik det muntert fra Haanden. Vi modtog Indbydelse til at bivaare Festen, hvor vi da alle kom og havde en fornøielig Aften. Paa Hjemveien anstillede jeg mulige Forsøg langs Fliserne, som jeg havde ganske for mig selv Kl 2½ om Natten, for at komme til Klarhed, om jeg var ganske ædru; desværre, der yttrede sig visse Symptomer, som lod befrygte: at jeg ikke mere har Lov at prale med: at jeg aldrig har været drukken. Dog levet jeg angaaende dette Punct endnu bestandig i Uvished, indtil jeg faaer fat paa Nordmanden Blom, med hvem jeg fulgtes et godt Stykke af Veien; han maa dog vel vide det! – Gid man vilde forlange mine Billeder i Almindelighed med lignende Hurtighed udførte, de skulde da blive bedre, end de sædvanlig ere. Da Vinteren stadig opvarter os med Taage og Mørke, sysler jeg i denne Tid meget med Raderinger.² Dette er en Green af Kunsten, hvor jeg gjerne vilde erhverve mig nogen Sikkerhed, hvad kun Erfaring kan give. Jeg dækker og ætser nu selv mine Plader og anskaffer alle Slags Redskaber dertil, gjør mig endog til at en Methode, som jeg selv har udfundet, men som vist de Gamle have brugt, for at faae flere Toner uden at have nødig at dække, hvilket er mange Steder ubeqvemt, fordi man ikke kan skaane enkelte Qviste og Blade o s v, som man netop vilde have stærke. Jeg gaaer nemlig saaledes tilværks, at jeg raderer det først, som jeg vil have kraftigst, og lægger da strax Pladen i Ætsevandet, inden den er færdig, tages den derpaa efter et vist Tidsmaal op, og raderer videre den fjernere Tone, hvorved jeg da med Lethed kan gaae ind mellem alle Forgrundsgjenstande, og saaledes fremdeles indtil Luften, der kommer tilsidst, og altsaa faaer den allerletteste Ætsning. Det lader sig meget godt gjøre, kun maa man være ganske paa det Rene med: hvordan man vil have Virkningen, man maa have en ordentlig Tegning eller paa det klareste kunne beregne Virkningen. Det morer mig, da Radeernaalen er et saa delicat Materiale og Ætsning i og for sig en høist interessant Proces. Jeg vilde gjerne samle til et lille Hefte af slige Blade. –

¹ Udsmykningen, som altså blev til i samarbejde mellem de tre venner Lorenz Frølich, P.C. Skovgaard og Lundbye, dannede senere grundlag for en serie litografier (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. C 34-37). Lundbyes andel i såvel udsmykningen som litografierne var at komponere de ornamentale indramninger i oldnordisk stil.

² Det drejer sig om raderingerne Allé ved Vallø (også kaldet Allé ved Billedborg) og Ved Himlingøje (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. A 8-9). De to raderinger var baseret på tegninger, som Lundbye havde udført på sin juleferie på Vallø, Den Hirschsprungske Samling, inv.nr. 1318 og 1324.

Jeg mig hermed med Dig ved disse enige Klagen, der jeg modtager
Klagen over Tilværelsen. O, give da en Forandring i mit Liv,
sind den Aand, der har været min Tanke og gave mig Klagen
Landets og Overbevisningens stærke Dage, lad din færdige Tine
slaa! — eller, skal det netop saa være, at jeg skal leve af fattig
færdig mig i mine Færdig, som de ere, og give mig dig Plads for
det gode i dem, give mig Bæst og Værdi, at jeg ved Arbeid maa blive
sindstændig til at bekæmpe det Misdæle, det klæmmende idem. — Det er
net alt eet — her mangfoldige Gange har jeg ikke prøvet mig det gode,
kommer det ikke af sigt, da kommer det ikke.

Senere samme Aften

Jeg mig mestig jeg indlydende til Vallo, som vel! er der Plads til mig paa
Lagorquien, da følger jeg min egen Længsel Færdig derud. Min Penge, inden Mit
inden sigt, inden Lige — her med Landet — en Lige Julegæst!!! —
Reise til Vallo.

Nylens aften 1844.

Efter et meget behageligt Ophold paa Vallo hos Cancelliraad Steenbørg, og jeg idet
sindstændig til Bjerg. Jeg skibbende dende en del Landet og etfuldt Be-
kjendtskab med en meget elskende Hustru Steenbørg, som i Aften har været
min Gæst. Nu kommer det mig Aand; det begynder med indlydende Aand, Gud
velkomme mig med Kraft og Lyst, at det maa blive bedre end det sidste. —
Herdiske Klædte. Reiser. Redning.

15 januar 1845

I Mandags 13 Jan. holdt Nylensfæringens her den store nordiske Alotid,
som efter Opfordring fra Kristiania paa samme Tid færdig den, i Upsala og
dende. Steenbørg, Færdig og jeg havde præget os at dende Læse paa
Ligebæst med Billig af den nordiske Færdig, som med Understøt af
Læse, alle komponerede af Færdig. Læse indfærdig Steenbørg efter en egen
Læse om ham. Det var et lystigt Arbeid; vi begyndte i Tirsdags Kl.
11, og vare færdige Lørdag Aften Kl. 12 med 11 store Kartoner. Færdig
sare i, overnatlig Steenbørg alle siddende. Færdig gjorde gjennem Nylens
og indfærdig Steenbørg, og nu har den haardt arbeidet sig færdig, tog en

anden sat, under Læng og Lydstighed gik det ommevort for Klædning. Vi
modtog Indbydelse til at besøge Festen, hvor vi da alle kom og havde
en fornøjelig Aften. Der blev vist os alle de nye Ting, som
Thienerne, som vi havde ønsket for mig selv til det om Støtten, for at
komme til Klædning, som vi var ganske alene; der var, der gik sig især
Symptomer, som led bekræftede: at vi ikke mere har Læng at gøre med: at vi
aldrig har været døde. Der blev vi angaaende det Tintet endnu bestar
sig: Klædning, indtil vi havde set på Nordmændene. Blom, med hvem
vi fulgte et godt Stykke af Vejen; han var dog vel ikke det! — God
man vilde forlange mine Billeder i Almindelighed med Læng
for Klædning indførte, da skulde de blive bedre, end de selvsagt var.
Da Vinteren stadig opvinter os med Tæge og Vind, siges vi: Somme
Tid meget med Raderinger. Dette er en Jern af Klinksten, hvor vi gjorde
vilde erholde mig nogen Likhed, hvad den Erfaring kan give. Vi
dødder og stov vi selv mine Plader og anskaffes alle Slags Ud-
skikkelser, og vi endog til af en Metalle, som vi selv har
indfundet, men som vist de gamle have brugt, for at gøre flere
Toner inden at have råd at dødder, hvilket er mange. Her indgik
fordi man ikke har skænket enkelt Fjort og Plader osv., som man
møder vilde have stærke. Vi gaver nemlig saaledes tilbedet, at vi
radere det først, som vi vil have kraftigst, og lægger da strax Plader
i Alteret, indtil den er færdig, tager den derfra efter et vist Tids
maal op, og radere inden den fjernes Toner, hvorefter vi da med
Lethed kan gøre ind mellem alle Forgrundens Gjenstande, og saaledes fremde-
les indtil Løften, der kommer til sig selv, og altsaa gøre den aller letteste
Otteving. Det lader sig meget godt gøre, hvis man selv har en
ske på det Jern med. Hverda man vil have Vinkningerne, man
maa have en ordentlig Tegning eller på det Måste kunne
hverken Vinkningerne. Det mener vi, da Radermaalen er et
sælsk Material og Ottetving i sig selv en meget interessant
Proces. Vi vilde gjerne sende til et lille Kæft af slige Plader. —